



Aan: Vakraad Brandveiligheid	Indiener: Peter Bandsma	Agendapunt: 7
Type besluit: Ter bespreking	Ondersteund door: Chiel Polman	Datum vergadering: 29 september 2022
Vertrouwelijkheid: intern		

Onderwerp: voortgang stalbranden

Voorstel

De Vakraad wordt gevraagd:

- > Kennis te nemen van bijgaande memo en bijlagen
- > Een gesprek te voeren op basis van de eerste bevindingen van de portefeuillehouder
- > Zich uit te spreken of de beschreven afspraken ondersteund worden
- > Zich uit te spreken over een gewenst vervolg. (Bijvoorbeeld het organiseren van een presentatie over de aanpak in Drenthe van het thema wintergardens)

Context en aanleiding

Op 23 maart 2021 presenteerde de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) haar rapport over stalbranden. Hierin was zowel een aanbeveling voor de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), als voor het Veiligheidsberaad opgenomen.

10 jaar voorafgaand aan het rapport van de OvV is er door de brandweer zoveel als mogelijk geprobeerd invloed uit te oefenen op het thema, ondermeer door deelname aan de verschillende landelijke actieprogramma's. Dit heeft zeker invloed gehad, echter onvoldoende om toch te moeten constateren dat zowel het aantal stalbranden als het aantal dierlijke slachtoffers niet is afgenomen.

Omdat bij stalbranden sprake is van een grote vuurlast door gebruikte materialen zoals isolatie, maar ook stalvloeren of pluimvee die bijdragen aan de branduitbreiding, is er voor gekozen om het primaat bij de Vakraad Brandveiligheid onder te brengen. Vanuit de Vakraad was er oorspronkelijk weinig enthousiasme om zich (nog langer?) met het onderwerp stalbranden bezig te houden. Wellicht mede doordat veel van de oorspronkelijk betrokken collega's niet meer beschikbaar waren.

De Vakraad heeft er voor gekozen om toch een portefeuillehouder te kiezen met de opdracht om in beeld te brengen wat de huidige stand van zaken is (de Ist), zodat daarna bewust een koers richting de toekomst gekozen kan worden (de Soll).

Op 29 september staat het onderwerp stalbranden geagendeerd als eerste terugkoppeling van de portefeuillehouder. Deze memo beschrijft de Ist situatie en dient als opmaat voor het gesprek hoe de Soll er uit kan komen te zien.

Toelichting

De door de OvV geadviseerde (veel) grotere verantwoordelijkheid voor de minister van LNV, is ter harte genomen. Demissionair minister Schouten en huidig minister Staghouwer hebben in een tweetal kamerbrieven beschreven welke koers wordt gevolgd. Uit de laatste brief (zie bijlage) wordt duidelijk dat de minister wil inzetten op het beïnvloeden van het ontstaan van brand en op het verhogen van de bewustwording bij betrokkenen. Maatregelen om het brandverloop/ branduitbreiding te beïnvloeden worden niet voorgesteld.

De aanbeveling van de OvV aan het Veiligheidsberaad en het Verbond van Verzekeraars luidde dat de onderzoeken naar en analyses van stalbranden geïntensiveerd moest worden met het



doel om de opgedane kennis in te zetten voor maatregelen die stalbranden kunnen voorkomen.

Namens de voorzitter van het Veiligheidsberaad is op 17 september 2021 een brief aan de minister geschreven met het aanbod om onder voorwaarde van het invullen van enkele randvoorwaarden dit onderzoek onder regie van het NIPV plaats te laten vinden. Voor zover bekend is deze brief nooit beantwoord. Dit betekent dat de oorspronkelijke afspraak blijft staan dat de veiligheidsregio's onderzoek doen op basis van eigen, lokale afwegingen. Wel is aan de landelijke rapportagetool voor brandonderzoek een tabblad stalbranden toegevoegd en blijven we landelijk een rol spelen in het aanleveren van cijfers over aantallen stalbranden.

Waar staan we nu?

Landelijk is door LNV gekozen voor een nieuwe samenwerkingsvorm als opvolger van de actieplannen die tot 2022 liepen. Die nieuwe structuur bestaat uit een afstemmingsoverleg en 5 project/werkgroepen. Onder de collega's die zich bezig houden op het dossier stalbranden bestaat een gedeeld beeld dat met name bewustwording, zoals in Drenthe met de wintergardens** of actieve verspreiding van de flyer (zie bijlage) belangrijke pijlers zijn. Pijlers waarvan we ons af moeten vragen of die voldoende terugkomen in de door LNV opgepakte initiatieven onder het afstemmingsoverleg. Gaat er hiermee nu echt wat veranderen?

Afspraken:

- Afgesproken is dat de Vakraad brandveiligheid leidend is op het dossier
- Er is een portefeuillehouder stalbranden in de Vakraad brandveiligheid: Peter Bandsma
- Er is een portefeuillehouder stalbranden in de Vakraad incidentbestrijding: Frank van Krieken
- We hebben een tweetal collega's die zich inzetten in twee projectgroepen (innovatie en voorlichting), vooralsnog nemen we niet deel aan de andere projectgroepen
- We blijven een vertegenwoordiger naar het overkoepelende afstemoverleg sturen, zodat we een goede informatiepositie houden
- We kiezen daarmee voor een terughoudende rol en bepalen op basis van vragen die ons in de toekomst gesteld kunnen worden of we die rol gaan uitbreiden

Kijkend naar de toekomst:

Wanneer we constateren dat veel inspanningen zich richten op het voorkomen van brand en voor een deel op optimalisering van de bewustwording, blijft de vraag of we iets willen met het gegeven dat stalbranden zich zullen blijven voltrekken en dat bij gebrek aan bouwkundige of technische voorzieningen de beheersbaarheid van brand gering is. We kennen de doctrine van het kwadrantenmodel waarin we de (opbrengst van) brandweerinzet afzetten tegen het genomen risico.

Kort geleden ontstond de kans om een gedachte lost te laten op de geldende opvatting over brandbestrijding bij stalbranden. De studierichting Diergeneeskunde van de Universiteit van Utrecht vroeg om een bijdrage voor de 44^e almanak, die in het teken stond van Inferno. Deze bijdrage tref je in de bijlage aan.

Bijlagen

- a. Brief van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal 6 juli 2022
- b. Voorwoord voor de 44^e almanak Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht
- c. Flyer brandveilige-veestallen

** Wintergardens zijn voorzieningen om de beweegruimte van kippen te vergroten, wat een voorwaarde is voor het verkrijgen van een keurmerk. Deze voorziening draagt echter ook bij aan het onderling verbinden van stallen, met een groot gevaar voor branduitbreiding tot gevolg.